

การพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

Strategic Development of the Schools under the Department
of Local Administration Joining the ASEAN Community

ยงยุทธ วิปุละ* และ จุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Yongyut Vipula* and Chulapunporn Thanaphaet

Faculty of Education, Bangkok Thonburi University

Received: June 27, 2018

Revised: September 17, 2018

Accepted: October 31, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 3) เพื่อประเมินผลการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 4 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยุทธศาสตร์ที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป 2) การพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุดคือยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป ยุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์มากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการและยุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป และ 3) การประเมินผลการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร

วิชาการ และมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ สถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the problems of strategic conditions of schools under the department of local administration joining the ASEAN community 2) develop the strategy of schools under the department of local administration joining the ASEAN community and 3) to evaluate the strategy development of schools under the department of local administration joining the ASEAN community. The samples consisted of academic personnel who had worked at four schools under the department of local administration in Srisaket. Informants included school administrators, deputy school administrators, teachers and academic personnel.

The research were 1) the strategy of schools under the department of local administration joining the ASEAN community in overall aspects was at moderate level. The academic management strategy could be implemented most. On the other hand, the personnel management strategy could be implemented minimum. Moreover, the problem of personnel management had the most problems in implementation of the strategy of schools under the department of local administration and the general management had minimal problems 2) the strategic development of schools under the department of local administration joining the ASEAN community in overall strategies was at high level. When considered in each strategy, the strategy of academic management was the most appropriate. On the other hand, the strategy of personnel management was the minimum appropriate. For the possibility of strategy, the strategy of academic management was most likely strategy and general management strategy was minimum possible. Moreover, the academic management strategy was most useful and the general management strategy was minimal useful and 3) the evaluation result of the strategic development of the schools under the Department of Local Administration Joining the ASEAN Community in overall aspects was at high level. When considered in each strategy was at the highest level in the strategy of academic management and was at the lowest level in the strategy of personnel management.

Keywords: Strategy, Schools, The Department of Local Administration

บทนำ

ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีการแข่งขันอย่างรุนแรง นับเป็น

แรงขับเคลื่อนที่สำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อได้มีการแผ่ขยายเข้าสู่องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรในภาครัฐ ภาคเอกชน ทำให้แต่ละองค์กรต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดอย่างรวดเร็วนี้ จะพบว่า มีข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้เกิดสังคมที่เรียกว่า สังคมแห่งความรู้ (Knowledge Society) ซึ่งในโลกยุคสังคมแห่งความรู้นี้ หน่วยบริการสาธารณะหรือที่เรียกว่า หน่วยงานราชการ จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่และปรับวิธีการทำงานใหม่ เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว สังคมไทยจะไม่สามารถแข่งขันได้ในสังคมโลก (วิจารณ์ พานิช, 2547)

การพัฒนากระบวนราชการไทย ได้มีการพัฒนาระบบราชการมาเป็นลำดับ แต่มักจะขาดความชัดเจนและความต่อเนื่องในเชิงนโยบาย ตลอดทั้งไม่มีใครรับผิดชอบหรือกลไกในการผลักดันสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จุดเปลี่ยนผ่านสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบราชการอย่างจริงจังในช่วงระยะเวลา 5-6 ปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมของประเทศ ปัญหาที่สั่งสมมาของระบบราชการไทย นโยบายและความมีเสถียรภาพทางการเมือง และกระแสการเรียกร้องของชุมชน ตลอดทั้งงานด้านการบริหารจัดการที่ต้องการปรับปรุงในระบอบราชการให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพบ้านเมืองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ ในช่วงระยะปี พ.ศ. 2551-2555 ไว้ดังนี้ “ระบบราชการไทยมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติมีขีดสมรรถนะสูงมากขึ้น และได้มีการปฏิรูประบบราชการ เมื่อปี พ.ศ. 2545 เริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารงานภาครัฐและการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ทำให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม มีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) และการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เข้ามาประยุกต์ใช้ในระบบราชการของไทย ต่อมาคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ ในช่วงระยะปี พ.ศ. 2551-2555 ไว้ดังต่อไปนี้ “ระบบราชการไทยมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ มีขีดสมรรถนะสูง สามารถเรียนรู้ปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล” โดยถือว่าระบบราชการไทยเป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารบ้านเมืองภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

การพัฒนากระบวนราชการในส่วนของหน่วยงานทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคที่มีการปฏิรูปทางด้านการศึกษิตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จากรายงานสภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2555 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555) ด้านคุณภาพการศึกษามีข้อสรุปพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานานาชาติ จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานานาชาติ โครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment หรือ PISA) ในการทดสอบ PISA 2009 จากจำนวน 65 ประเทศ ในภาพรวม จะพบว่า นักเรียนของประเทศไทย จะมีผลการประเมินที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนานาชาติ ขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-Operation and

Development หรือ OECD) ทุกวิชา และมีแนวโน้มผลการประเมินต่ำลงในทุกวิชา เมื่อเทียบกับการประเมินครั้งแรก (PISA 2000) ส่วนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตามโครงการศึกษาแนวโน้ม การจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2550 (Trends in International Mathematics and Science Study หรือ TIMSS 2007) ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ทั้งวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 500 คะแนน โดยคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของไทยได้ 441 คะแนน และคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์ของไทยได้ 471 คะแนน ส่วนผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 คะแนนวิชาภาษาไทย สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มลดลงจากปีการศึกษา 2553 นอกจากนี้จากรายงาน เรื่อง สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2551 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) พบว่า ในส่วนของการศึกษา กลับเป็นจุดอ่อนที่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะในด้านการศึกษา แม้เกณฑ์ ชีววัดหลาย ๆ เกณฑ์ของประเทศไทยจะอยู่ในอันดับที่ดี เช่น การตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา การตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ แต่เมื่อพิจารณากันถึงอันดับในภาพรวมของปัจจัยย่อยด้านการศึกษาที่อยู่ในอันดับที่ 43 แล้ว จะถือว่าการศึกษาของประเทศไทยเป็นจุดอ่อนที่สามารถเห็นยวรั้งด้านศักยภาพของประชาชนคนไทยตลอดทั้งสามารถรู้ถึงการพัฒนาของประเทศไทยไม่ให้เข้มแข็งได้เช่นกัน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งแก้ไขในจุดอ่อน ตลอดทั้งจะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาจุดแข็ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้นไป

นอกจากนี้ยังได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยในช่วงระยะปี พ.ศ. 2551-2555 คือ มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความพร้อมและมีความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม มีการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา ไว้ดังนี้ 1) จัดให้มีการวางยุทธศาสตร์การบริหารประเทศระยะยาว เพื่อคาดการณ์ปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและส่งผลกระทบต่อการบริหารกิจการบ้านเมือง 2) ปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและรองรับกับสภาวะแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น 3) เสริมสร้างให้หน่วยงานในภาครัฐมีความตื่นตัว มีการตอบสนองที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับตัว และมีความคิดริเริ่ม ที่ทันต่อสถานการณ์และต่อความท้าทายต่าง ๆ ได้ โดยมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เหมาะสม 4) ปรับปรุงขีดสมรรถนะของทรัพยากรบุคคลภาครัฐให้สามารถเพิ่มผลิตภาพให้มีความเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังที่ได้กล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ทราบว่าในปัจจุบันสถานศึกษาที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพเป็นอย่างไร มีปัญหามากน้อยเพียงใด ประกอบกับการศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาและนำยุทธศาสตร์นั้นสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

หลักการวางแผนยุทธศาสตร์

การวางแผนยุทธศาสตร์ มีลักษณะแตกต่างไปจากการวางแผนเดิม ๆ ตามที่เคยปฏิบัติมาลักษณะสำคัญของการวางแผนยุทธศาสตร์ กล่าวสรุปได้มีลักษณะดังนี้ 1. การมุ่งอนาคต เป็นการกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ไว้ล่วงหน้า แล้วพยายามปรับเปลี่ยนควบคุมปัจจัย และกระบวนการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 2. การมุ่งเป้าหมายรวมของหน่วยงาน เพื่อการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยคำนึงถึงภาพรวมของหน่วยงาน ว่าทำแล้วได้ประโยชน์ 3. การมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา 4. การมุ่งเน้นภาพรวมมากกว่า การพิจารณาแบบแยกส่วน 5. คำนึงจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา รวมทั้งโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงาน 6. การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ทั้งบุคลากร งบประมาณ โดยให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ให้มากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยทรัพยากรขององค์การ ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (process) ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ขบวนการ (process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่าง ๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การโน้มน้าวจูงใจ และการควบคุม

การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล

สถานศึกษานิติบุคคลย่อมมีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมายคือเป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่เป็นราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้ง

จัดหารายได้จากการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

นโยบายการศึกษา ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายพัฒนาการศึกษา 8 ข้อ ดังนี้ 1. เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบ ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน 2. ปฏิรูประบบผลิตและพัฒนาครู 3. เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ 4. พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานเทียบได้กับระดับสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ 5. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน มากกว่าการขยายเชิงปริมาณ 6. ส่งเสริมให้เอกชนและทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการศึกษา มากขึ้น 7. เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 8. พัฒนาการศึกษในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้ 1. อาจมีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตาม ความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดพื้นที่ 2. ต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตาม ความเหมาะสม 3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง 4. เมืองค์กร ที่จำเป็นในการบริหารและปกครองตนเอง 5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ประกอบด้วย ความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรรถสิทธิ์ สุทธิวรารี (2556) ได้ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออก เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ตามการประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน พบว่า มีการบริหารงาน 3 ด้าน 16 เรื่อง 43 ข้อ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

2. ผลการตรวจรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไปและการบริหารงานบุคคล

3. ผลการหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการพัฒนา ด้านการบริหารงาน ทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารงานด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ผู้ปฏิบัติจริงดำเนินการในสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยศึกษาจากเอกสารและ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อยโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ที่สมบูรณ์ จากนั้นได้นำ ยุทธศาสตร์ที่ผ่านการพัฒนาแล้วไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและมีการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ ขั้นตอนที่ 3 มีการประเมินผลการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายโดยการประเมินผลการปฏิบัติการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ
2. กลุ่มบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์การประเมิน สมศ. ในระดับดี ในรอบ 2 โดยไม่มีการแก้ไข ประจำปีการศึกษา 2549-2553 จำนวน 4 โรงเรียน รวม 6 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง
2. กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 2 แบบ คือ 1) แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของการพัฒนายุทธศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครู 14 คน รวม 21 คน และ 2) แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการพัฒนายุทธศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครู 14 คน รวม 21 คน

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาปัญหายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ปัญหาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีปัญหามากที่สุดคือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีปัญหาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนน้อยที่สุดคือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ส่วนข้อที่มีระดับน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในประเทศอาเซียน

1.2 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีการเงินของกิจการเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเป็นปัจจุบัน

1.3 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามยุทธศาสตร์มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพสำหรับครูบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรประเทศอาเซียน

1.4 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

จากแบบสอบถามปลายเปิดมีผู้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก สรุปได้ดังนี้ 1) ควรมีการสรรหา มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านภาษา มีการสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้พร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ควรมีการจัดทำแผนการใช้จ่าย การจัดสรรงบประมาณ และการระดมทรัพยากร เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมด้านอาเซียนให้เหมาะสมเพียงพอ และ 3) ควรมีการบูรณาการด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

เมื่อได้ศึกษาปัญหาตามยุทธศาสตร์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษาปัญหาตามยุทธศาสตร์ที่มีระดับมาก มาสรุปเป็นร่างยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้ดังนี้ 1) ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน สถานศึกษาส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรที่บูรณาการเกี่ยวกับอาเซียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่ต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน สถานศึกษามีการจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพอ และสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียน 3) ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างขวัญและ

กำลังใจ แก่บุคลากรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการย้ายหมุนเวียนครูและบุคลากรทางการศึกษาในประเทศอาเซียนตามหลักเกณฑ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ และสถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อ การพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ และ 4) ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน สถานศึกษาร่วมกับชุมชนใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยี เป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และสถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ และรายงานผลกิจกรรมเกี่ยวกับประเทศอาเซียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ผลการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้ 1) ผลการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและเสนอแนะในร่างการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปปรับปรุงร่างการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สรุปได้ดังต่อไปนี้ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อและเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศไทยและส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ควรมีการจัดทำหลักสูตร มีการวัดผลและประเมินผล มีการบูรณาการทุกวิชา ครูทุกคนต้องนำมาถือปฏิบัติ ทั้งในระดับประถมและมัธยม 2) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้ในทุก ๆ ด้าน 3) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารบุคคล โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรให้ทุกคนร่วมด้วยช่วยกัน ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรมีการให้รางวัลแก่บุคคลที่ดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ และ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมเห็นด้วย ทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในระดับนโยบาย กำหนดให้โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ โรงเรียนก็จะปฏิบัติตามการไปได้ในทุก ๆ ด้าน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องได้

2. ผลการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ และเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศไทยและส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่าควรกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ควรมีการจัดทำหลักสูตร มีการวัดผลและประเมินผล มีการบูรณาการทุกวิชา ครูทุกคนต้องนำมาถือปฏิบัติ ทั้งในระดับประถมและมัธยม 2) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้ในทุก ๆ ด้าน 3) ด้านการบริหารบุคคล โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ

มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรให้ทุกคนร่วมด้วยช่วยกัน ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรมีการให้รางวัลแก่บุคคลที่ดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมเห็นด้วยทุกข้อ ส่วนการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ควรให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในระดับนโยบาย กำหนดให้โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ โรงเรียนก็จะปฏิบัติตามไปได้ในทุก ๆ ด้าน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องได้

ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ ของยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล ยุทธศาสตร์ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป ยุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์มากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และมีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริม การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน

2) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพอ และมีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน ความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน และมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน

3) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และมีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและการกิจ ความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้าน

ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ ด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ และ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษาร่วมกับชุมชนใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และมีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาร่วมกับชุมชนใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา และมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

3. ผลการประเมินการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารวิชาการ และยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มียุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศไทย 2) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มียุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อต่อยอดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษา มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนและสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน 3) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการย้ายหมุนเวียนครูและบุคลากรทางการศึกษาในประเทศอาเซียนตามหลักเกณฑ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัญหาในการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในประเทศอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตาภา เบญจธัชพร (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก มีการประชุมวางแผนบริหารงานเรื่องอาเซียน การจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อาเซียนและการบริหารงานส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนกำหนดให้วิชาอาเซียนศึกษาอยู่ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม มีกิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยการจัดทำค่ายอาเซียนและนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียน มีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสร้างศูนย์อาเซียนเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนยังขาดกฎระเบียบด้าน การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนที่โอนย้ายมาจากกลุ่มประเทศอาเซียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านอาเซียน และความร่วมมือของสถานศึกษาในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ ยังอยู่ในระดับน้อย 2) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีต่อเนื่องต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีการเงินของกิจการเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมีความพร้อมในด้านอาคาร สถานที่ สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา จึงสามารถนำงบประมาณที่มีอยู่ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาซึ่งตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชนได้อย่างทั่วถึง 3) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพสำหรับครูบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรประเทศอาเซียน และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการจัดทำ สำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์ของการพัฒนา ยุทธศาสตร์ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนสร้างเครือข่าย การเรียนรู้โดยการดำเนินการจัดประชุมอบรม

การจัดตั้งศูนย์อาเซียน การเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จากหน่วยงานและองค์กร ภายนอก นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานสู่โรงเรียนเครือข่าย เพื่อเป็นเวทีในการเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น งานวันอาเซียน ชุมนุมอาสาอาเซียน การสร้างเครือข่ายทาง อินเทอร์เน็ต และโครงการ Connecting Classrooms เป็นต้น 2) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดสรร เงินงบประมาณสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพอ และข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนิน กิจการเกี่ยวกับอาเซียน ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อ กิจการเกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการ ลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่ มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเอื้อต่อกิจการเกี่ยวกับ อาเซียนอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อกิจการเกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่ มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อ ขับเคลื่อนการดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีการร่วมกับชุมชนในการระดมทรัพยากรดำเนินการโดยโรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดทำหลักสูตรจัดทำ แผนพัฒนาระบบการบริหารเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล การจัดประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองเครือข่าย คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ขอการสนับสนุนจากชุมชน เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ฯลฯ พร้อมด้วยองค์กรภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันวางแผนในการระดมทรัพยากร 3) ด้านการบริหารงาน บุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและ ภารกิจ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และ ข้อที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบ

ที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อที่มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหาและจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ครูมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาตนเอง เข้ารับการอบรม การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นฐานประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมของอาเซียน การศึกษาจากหนังสือเอกสารและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ภาษาในประชาคมอาเซียน มีการจัดคาบเรียนภาษากับวิทยากรเจ้าของภาษา และนำไปบูรณาการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ สถานศึกษาร่วมกับชุมชนใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ในส่วนของความเป็นไปของยุทธศาสตร์ พบว่า ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ สถานศึกษาร่วมกับชุมชนใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน และข้อที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา และมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด มีการจัดมุม ASEAN Focus School ภายในห้องสมุด ห้องศูนย์อาเซียน ห้องศูนย์ AFS มีการจัดหาหนังสือวารสาร จัดระบบสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

3. ผลการประเมินการพัฒนายุทธศาสตร์ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น คำทักทาย การสนทนาภาษาอาเซียน และยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัฐดาไน หาญอนุพงศ์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดชัยนาท พบว่า การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ดังนี้ หลักสูตรเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์สังคม สติปัญญา ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้ายคือ ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง และยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้จ่ายที่เอื้อต่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนและสถานศึกษามีการระดม

ทรัพยากรและการลงทุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินกิจการเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นัฐดาโน หาญอนุพงศ์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท พบว่า การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ การจัดสรรงบประมาณการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รวมถึงรายงาน ผลการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงานการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รวมถึงรายงานผลการใช้จ่ายเงิน และ ผลการดำเนินงานและค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนา มากที่สุด คือ สถานศึกษา มีการดำเนินการเกี่ยวกับการย้ายหมุนเวียนครูและบุคลากรทางการศึกษาในประเทศอาเซียนตามหลักเกณฑ์ที่ เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ และยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการสรรหา และจัดจ้างบุคลากรในประเทศอาเซียนตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาและภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นัฐดาโน หาญอนุพงศ์ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท พบว่า การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ดังนี้ การลาศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพและเงินเดือนและค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน และ ยุทธศาสตร์ที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนในประเทศอาเซียนที่ศึกษาอยู่ใน สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัฐดาโน หาญอนุพงศ์ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของ ครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท พบว่า การบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียน ตลอดจนบริเวณทั่วไปโดยรอบโรงเรียนและค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การดำเนินงานธุรการ

ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเน้นการบริหารงานบุคคลมากกว่าการบริหาร งานอื่น ๆ
2. สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการสร้างขวัญและ กำลังใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่ดำเนินการเกี่ยวกับอาเซียน มีการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้ เกี่ยวกับอาเซียน สถานศึกษาควรมีการดำเนินการร่วมกับชุมชนในการใช้ศิลปวัฒนธรรมและเทคโนโลยีเป็นสื่อ ในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนและสถานศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตลอดทั้งรายงาน ผลกิจการที่เกี่ยวกับประเทศอาเซียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษายุทธศาสตร์ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนำไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง และขยายผลนำไปใช้ในสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตาภา เบญจจิพร. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นัฐดาโน หาญอนุพงศ์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลชัยนาท. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา.
- วิจารณ์ พานิช. (2547). สถานศึกษากับการจัดการความรู้เพื่อสังคม. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). กรุงเทพฯ: พรีเมียร์ โพร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการวิจัย “การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). รายงานการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์กรระดับนานาชาติ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ. (2556). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

คณะผู้เขียน

นายยงยุทธ วิปุละ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

เลขที่ 16/10 ถนนเลียบคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา แขวงทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170

e-mail: yongyut2505@gmail.com

ดร. จุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

เลขที่ 16/10 ถนนเลียบคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา แขวงทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170